

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **X**

Z.08-X-19.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2019
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Który wypełniony dokument zawiera informacje dotyczące sytuacji zdrowotnej, zawodowej, rodzinnej i mieszkaniowej podopiecznego?

- A. Karta pracy.
- B. Plan pomocy.
- C. Karta informacyjna leczenia szpitalnego.
- D. Kwestionariusz wywiadu środowiskowego.

Zadanie 2.

58-letnia kobieta z niedowładem lewej kończyny dolnej porusza się przy pomocy kuli łokciowej. Otrzymuje świadczenie rentowe w wysokości 824,00 złotych miesięcznie. Mieszka w budynku wielorodzinnym, w mieszkaniu na parterze. Prowadzi małą działalność gospodarczą, zajmując się krawiectwem.

Z zamieszczonego opisu warunków życia podopiecznej asystent **nie uzyska** informacji o jej sytuacji

- A. rodzinnej.
- B. finansowej.
- C. zdrowotnej.
- D. mieszkaniowej.

Zadanie 3.

40-letnia kobieta z niepełnosprawnością ruchową od kilku tygodni jest drażliwa i nerwowa. Uskarża się na drżenie palców podczas pisania, kołatanie serca, obfite pocenie się i wzmożone pragnienie. Asystent zaobserwował, że podopieczna znacznie schudła. Opisane objawy mogą świadczyć o zaburzeniach funkcji

- A. serca.
- B. nerek.
- C. wątroby.
- D. tarczycy.

Zadanie 4.

Osoba, która ma naruszoną sprawność organizmu, jest niezdolna do pracy i samodzielnej egzystencji, albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymaga stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób, ma niepełnosprawność w stopniu

- A. lekkim.
- B. głębokim.
- C. znacznym.
- D. umiarkowanym.

Zadanie 5.

Osoba z niepełnosprawnością sensoryczną z powodu zwyrodnienia plamki żółtej może mieć narastające ograniczenia w zakresie

- A. wydalania.
- B. lokomocji.
- C. odżywiania.
- D. wypoczynku.

Zadanie 6.

W początkowym okresie stwardnienia rozsianego u podopiecznego mogą wystąpić przemijające epizody

- A. wzdęć i drgawek.
- B. bólu i zaburzeń świadomości.
- C. utraty przytomności i pamięci długotrwałej.
- D. zaburzeń czucia kończyn i podwójnego widzenia.

Zadanie 7.

18-letnia dziewczyna w wyniku wypadku komunikacyjnego doznała urazu kręgosłupa i ma niedowład kończyn dolnych. Jest otoczona opieką całej rodziny i poddawana intensywnej rehabilitacji ruchowej. Dziewczyna zaakceptowała swoją niepełnosprawność i chciałaby, poruszając się na wózku inwalidzkim powrócić do szkoły, zdać maturę i dostać się na wymarzone studia. Grono przyjaciół wspiera ją, jednak rodzice nie akceptują planów córki i planują dla niej kolejne etapy rehabilitacji. Jest to przyczyną konfliktu z rodzicami.

Problemem psychospołecznym podopiecznej w opisanym przypadku jest

- A. brak niezależności.
- B. poczucie rezygnacji.
- C. brak pewności siebie.
- D. poczucie izolacji społecznej.

Zadanie 8.

Asystent wspomagający podopieczną po udarze mózgu, z afazją motoryczną powinien podczas komunikowania się z nią pamiętać, aby

- A. poprawiać błędy gramatyczne.
- B. nie korygować błędów fonetycznych.
- C. unikać wspomagających gestów pozawerbalnych.
- D. nie akceptować używania przez podopieczną pojedynczych słów.

Zadanie 9.

Asystent organizując przestrzeń mieszkalną osobie chorującej na astmę, powinien

- A. utrzymywać wilgoć w pomieszczeniach i temperaturę powyżej 25°C.
- B. wycierać kurze na sucho, zasugerować kupno pościeli z naturalnej wełny.
- C. zasugerować zrezygnowanie z dywanów, zasłon, często wietrzyć pomieszczenia.
- D. codziennie zamiatać pomieszczenia, stosować zapachowe odświeżacze powietrza.

Zadanie 10.

Asystent opracowujący plan współdziałania z osobą z niepełnosprawnością przygotował propozycje działań, uwzględniające możliwości podopiecznej oraz potrzeby i oczekiwania, które sama określiła. Którą zasadę pracy zastosował asystent?

- A. Neutralności.
- B. Obiektywizmu.
- C. Bezpieczeństwa.
- D. Indywidualizacji.

Zadanie 11.

W celu ułatwienia podopiecznemu z zaburzeniami orientacji, cierpiącemu na chorobę Alzheimera, poruszania się po mieszkaniu, należy

- A. zlikwidować drzwi do poszczególnych pomieszczeń.
- B. zamontować zamki lub blokady w poszczególnych pomieszczeniach.
- C. wyjaśnić podopiecznemu przeznaczenie poszczególnych pomieszczeń.
- D. oznaczyć napisami lub obrazkowo drzwi do poszczególnych pomieszczeń.

Zadanie 12.

Podopieczny po udarze mózgu jest osłabiony i ma zawroty głowy. Podczas poruszania się po pokoju czasami chwieje się i traci równowagę. Do asekuracji podczas poruszania się podopiecznemu należy zaproponować korzystanie

- A. z laski.
- B. z balkonika.
- C. z kul pachowych.
- D. z kul łokciowych.

Zadanie 13.

Podopiecznemu, który ma wylonioną kolostomię i uskarża się na wzdęcia, należy do zabezpieczenia przetoki zastosować worki

- A. zamknięte z filtrem.
- B. zamknięte bez filtra.
- C. otwarte z kranikiem.
- D. otwarte z odpływem.

Zadanie 14.

Asystent zaobserwował u podopiecznego opadanie kącika ust po prawej stronie i zaburzenia artykulacji mowy. Równocześnie podopieczny poinformował go o wystąpieniu, po tej samej stronie ciała, zaburzeń czucia i drętwieniu kończyn oraz bólu głowy. Opisane objawy mogą wskazywać na wystąpienie u podopiecznego

- A. migreny.
- B. udaru mózgu.
- C. nadciśnienia tętniczego.
- D. zawału mięśnia sercowego.

Zadanie 15.

Podopieczny, który ma wymioty i biegunkę, jest leczony i oceniany pod kątem objawów odwodnienia. Która grupa objawów wskazuje na odwodnienie organizmu?

- A. Niepokój, gorączka, chrypka, ślinotok.
- B. Krótki oddech, pobudzenie, obrzęki, ślinotok.
- C. Parastezje, poty, halucynacje, porażenia mięśni szkieletowych.
- D. Apatia, zimna skóra, obniżone napięcie mięśni szkieletowych, obniżone napięcie skóry.

Zadanie 16.

Podopieczna podczas spożywania posiłku zadławiła się kęsem pokarmowym. Asystent udzielając pierwszej pomocy, powinien zachęcać do kaszlu, a następnie

- A. podać podopiecznej wodę do picia i sprowokować wymioty.
- B. położyć podopieczną płasko i przy pomocy palców podjąć próbę usunięcia ciała obcego.
- C. wykonać podopiecznej resuscytację krążeniowo-oddechową i wezwać pogotowie ratunkowe.
- D. pochylić podopieczną do przodu i wykonać uderzenia płaską dłońią w okolicę międzyłopatkową.

Zadanie 17.

Podopieczna wylała gorącą herbatę na dłoń. W miejscu oparzenia pojawiło się zaczerwienienie i lekki obrzęk. W tej sytuacji asystent powinien

- A. zabandażować dłoń.
- B. schłodzić wodą oparzone miejsce.
- C. przemyć oparzoną okolicę wodą utlenioną.
- D. posmarować oparzoną dłoń kremem nawilżającym.

Zadanie 18.

Podczas wykonywania mycia całego ciała osobie niesamodzielnej, leżącej w łóżku należy przestrzegać zasady

- A. zakończenia mycia ciała toaletą jamy ustnej.
- B. rozpoczynania mycia ciała od części najbardziej czystych.
- C. dostosowania kolejności mycia ciała do życzeń osoby podopiecznej.
- D. umycia w pierwszej kolejności miejsc najbardziej zanieczyszczonych.

Zadanie 19.

Przedstawione na ilustracji urządzenie jest przeznaczone dla osoby leżącej w łóżku do

- A. podmywania.
- B. mycia głowy.
- C. mycia twarzy.
- D. wypróżniania.

Zadanie 20.

Asystent pomagając w dotarciu do toalety podopiecznemu z porażeniem obu kończyn dolnych w wyniku urazu kręgosłupa, powinien wskazać użycie

- A. balkonika.
- B. kul łokciowych.
- C. kul pachowych.
- D. wózka sanitarnego.

Zadanie 21.

Długotrwałe przebywanie osoby z niepełnosprawnością w pozycji siedzącej na wózku inwalidzkim stwarza największe zagrożenie powstania odleżyn w okolicy kości

- A. kulszowej.
- B. krzyżowej.
- C. biodrowej.
- D. strzałkowej.

Zadanie 22.

W celu przygotowania osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym do samodzielności w zakresie używania pralki automatycznej i żelazka należy zaproponować jej trening

- A. poznawczy.
- B. psychoedukacyjny.
- C. umiejętności praktycznych.
- D. umiejętności interpersonalnych.

Zadanie 23.

Osobie z porażeniem czterokończynowym, w celu zachowania zakresu ruchu w stawach i niedopuszczenia do powstania przykurczów, należy regularnie wykonywać ćwiczenia

- A. bierne.
- B. izometryczne.
- C. czynne z oporem.
- D. czynne w odciążeniu.

Zadanie 24.

Podopieczny z dysfunkcją słuchu używa aparatu słuchowego zausznego. Asystent powinien przypomnieć podopiecznemu, że w celu ochrony aparatu przed uszkodzeniem należy zawsze wyjmować go z ucha przed wykonywaniem czynności

- A. przycinania lub mycia wąsów.
- B. strzyżenia i mycia włosów.
- C. mycia protezy zębowej.
- D. mycia zębów.

Zadanie 25.

Podopieczny ze znacznym stopniem niedowidzenia z powodu obuocznej zaćmy ma trudności z poruszaniem się w obrębie swojego mieszkania, w którym zamieszkał kilka tygodni temu. W celu udzielenia pomocy podopiecznemu w samodzielnym funkcjonowaniu w mieszkaniu asystent powinien przede wszystkim

- A. wykonywać wszystkie czynności domowe za podopiecznego.
- B. zalecić ocenę sprawności instalacji elektrycznej w mieszkaniu.
- C. zorganizować podopiecznemu trening poruszania się po mieszkaniu.
- D. przeprowadzić z podopiecznym ćwiczenia poruszania się na terenie osiedla.

Zadanie 26.

20-letnia podopieczna z zespołem Downa, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, jest sprawna ruchowo. Dziewczyna większość czasu spędza, grając w gry komputerowe. Nie chce podejmować żadnych działań dotyczących czynności codziennych. Wszelkie działania opiekuna dotyczące zwiększania samodzielności podopiecznej nie przynoszą efektów.

Które działania mogą zwiększyć motywację tej podopiecznej do podejmowania samodzielnych działań w zakresie czynności życia codziennego?

- A. Stawianie jej małych wymagań.
- B. Stawianie jej wysokich wymagań.
- C. Stosowanie negatywnych wzmocnień.
- D. Stosowanie pozytywnych wzmocnień.

Zadanie 27.

Asystent w ramach zajęć z silwoterapii powinien zaproponować osobie podopiecznej

- A. spacer po parku.
- B. zajęcia na pływalni.
- C. spacer po nadmorskiej plaży.
- D. zajęcia taneczne w domu kultury.

Zadanie 28.

Zgodnie z zasadami rehabilitacji dotyczącymi osoby po zawale mięśnia sercowego podopieczny podczas codziennego treningu w terenie **nie powinien**

- A. ćwiczyć w samotności.
- B. wybierać na ćwiczenia terenu płaskiego.
- C. rozpoczynać ćwiczeń później niż 2 godziny po posiłku.
- D. przed rozpoczęciem ćwiczeń zażywać zaleconych leków.

Zadanie 29.

Asystent wspomaga podopiecznego, który po złamaniu kości śródstopia ma założone unieruchomienie opatrunkiem gipsowym na stopę i podudzie prawe. Podopieczny ma zalecenie wykonywania ćwiczeń izometrycznych w zakresie unieruchomionej kończyny, które powinny polegać na

- A. samodzielnym napinaniu i rozluźnianiu mięśni kończyny unieruchomionej.
- B. samodzielnym rozciąganiu i rozluźnianiu mięśni kończyny unieruchomionej przy użyciu szyny.
- C. zginaniu i prostowaniu kończyny unieruchomionej w stawie kolanowym z asekuracją asystenta.
- D. zginaniu kończyny unieruchomionej w stawie biodrowym i opuszczaniu jej z asekuracją asystenta.

Zadanie 30.

Podczas samodzielnego chodzenia podopiecznego z niedowładem połowicznym asekurowający go asystent powinien zawsze znajdować się nieco

- A. z tyłu, po stronie zdrowej.
- B. z przodu, po stronie zdrowej.
- C. z tyłu, po stronie niedowład.
- D. z przodu, po stronie niedowład.

Zadanie 31.

W celu poprawienia relacji społecznych podopiecznej z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, która ma trudności z wyrażaniem swojego zdania, bo jest zbyt uległa i niezdecydowana, asystent powinien w porozumieniu z psychologiem ćwiczyć z nią umiejętności zachowania

- A. asertywnego.
- B. racjonalnego.
- C. ekspresyjnego.
- D. empatycznego.

Zadanie 32.

Które działanie asystenta, wspomagające osobę z niepełnosprawnością ruchową, określa się jako formę aktywizowania środowiska?

- A. Zorganizowanie wolontariatu.
- B. Zorganizowanie rehabilitacji ruchowej.
- C. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
- D. Pomoc w wykonywaniu czynności codziennych.

Zadanie 33.

Podopieczna po wyłonieniu stomii jelitowej mieszka z dorosłymi dziećmi, które dużo czasu przebywają poza domem. Kobieta cierpi z tego powodu, czuje się samotna i niepotrzebna. W celu rozwiązania problemu podopiecznej asystent powinien w pierwszej kolejności

- A. nawiązać kontakt z sąsiadami.
- B. porozmawiać z rodziną o problemie podopiecznej.
- C. zaproponować podopiecznej zamieszkanie w domu opieki społecznej.
- D. przekazać informacje o problemie podopiecznej lekarzowi prowadzącemu.

Zadanie 34.

Który zespół specjalistów powinien uwzględnić asystent w programie kompleksowej pomocy osobie cierpiącej na chorobę Parkinsona?

- A. Neurologa, rehabilitanta, logopedę, psychologa.
- B. Gerontologa, laryngologa, dietetyka, psychiatrę.
- C. Urologa, kardiologa, terapeutę zajęciowego, psychologa.
- D. Lekarza rodzinnego, chirurga, rehabilitanta, pracownika socjalnego.

Zadanie 35.

Do zadań której instytucji należy udzielanie pomocy finansowej osobie mającej problemy z zabezpieczeniem swoich podstawowych potrzeb bytowych z powodu starości i przewlekłej choroby?

- A. Ośrodka pomocy społecznej.
- B. Ośrodka interwencji kryzysowej.
- C. Zakładu ubezpieczeń społecznych.
- D. Regionalnego ośrodka polityki społecznej.

Zadanie 36.

Osoba podopieczna zainteresowana jest kryteriami uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy. Który warunek **nie jest** wymagany w procesie nabywania praw do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy?

- A. Stwierdzenie stopnia niezdolności do pracy.
- B. Stosowny do wieku okres zatrudnienia pracownika.
- C. Stwierdzenie niezdolności do pracy powstałej w czasie zatrudnienia.
- D. Określenie stopnia narażenia na czynniki szkodliwe w miejscu pracy.

Zadanie 37.

50-letniej podopiecznej, częściowo niezdolnej do pracy, której renta nie przekracza kryterium dochodowego, brakuje pieniędzy na zakup leków. Asystent powinien poinformować podopieczną, że może złożyć do ośrodka pomocy społecznej wniosek o przyznanie zasiłku

- A. stałego.
- B. celowego.
- C. opiekuńczego.
- D. wyrównawczego.

Zadanie 38.

Proces aktywizacji zawodowej osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym powinien zaczynać się od diagnozy jej możliwości psychofizycznych, a zakończyć się

- A. szkoleniem zawodowym.
- B. warsztatami kompetencji społecznych.
- C. zatrudnieniem wspomaganiem w zakładzie pracy.
- D. zajęciami praktycznymi w zakładzie pracy chronionej.

Zadanie 39.

Największą przeszkodą komunikacyjną dla osoby z niepełnosprawnością ruchową, poruszającej się na wózku inwalidzkim, są

- A. ubytki w płytach chodnikowych.
- B. nieczynne sygnalizatory dźwiękowe.
- C. zamontowane rampy wjazdowe w autobusach.
- D. pochylnie prowadzące do drzwi wejściowych w budynkach.

Zadanie 40.

Podopieczny porusza się z pomocą kul łokciowych. W celu poprawienia warunków bezpiecznego przemieszczania się podopiecznego po mieszkaniu, należy

- A. zabezpieczyć narożniki na meblach.
- B. zlikwidować w kuchni wiszące szafki.
- C. zdjąć dywaniki z podłogi w mieszkaniu.
- D. zamontować przesuwne drzwi do pomieszczeń.